

יום ה', י' בתמוז תשס"ו (06 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הגניזה הקהירית [סיום המאמר]

...אולם רובו של החומר (כ-70%) נמצא בקיימברידג', באוסף על שם טיילור-שכטר בספריית האוניברסיטה.

חקר הגניזה

מחקר הקטעים שנאספו מן הגניזה עוד רחוק מלהסתיים. כל הענפים בחקר היהדות, תולדותיה וכתביה קיבלו תרומה עצומה מהעיון בטקסטים שנמצאו בגניזה, ובהם אלפי מסמכים היסטוריים, שטרות, אגרות, כתובות וגטין, ואלפי ספרי הלכה, דקדוק עברי, מחשבת ישראל, מיסטיקה יהודית ושירה, מתקופת הגאונים ועד תקופת האחרונים. כמה קשיים עומדים בכל זאת בפני חוקרי הגניזה:

- מצבם הגרוע של רוב הספרים (מדובר, כזכור, במאספה של ספרים שיצאו משימוש)
 - חומר רב שנמצא בדפים בודדים ואף בקרעי דפים שצריכים השלמה
 - הצורך בפענוח של צורות כתב וכתוב שכתב אינן מוכרות, ושל כתב שדה או נמחק
 - בעיות בקביעת הכרונולוגיה של הקטעים והמהימנות שלהם
- כך או כך, מחקר הגניזה נמשך, כאמור, גם היום במחלקות למדעי היהדות ברחבי העולם.

בשנת 2000 יזם **דב פרידברג** פרויקט הקמת אתר אינטרנט שירכז את כל דפי הגניזה והמחקרים שנעשו עליה. לצורך כך, נתמנתה הנהלה אקדמית בראשות הפרופסורים **מנחם בן ששון** ו**חגי בן שמאי** מהאוניברסיטה העברית. לניהול הפרויקט התמנה הפרופסור **יעקב שויקה** מאוניברסיטת בר-אילן. ביצוע הפרויקט החל השנה, בינואר 2006, ועשוי להמשיך עוד כמה שנים עד להשלמתו. פעילות הפרויקט עד עתה: הוכנה רשימה של רוב דפי הגניזה ומיקומם, וצולמו, על ידי שימוש בטכנולוגיה מתקדמת, מרבית הדפים שבאוסף בית המדרש לרבנים בניו-יורק.

<http://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A0%D7%99%D7%96%D7%AA%D7%A7%D7%94%D7%99%D7%A8>

עולם מערכות מידע היום כולל לא רק ספרים. הצעד הראשון בטכנולוגיה אלקטרונית והתקשורת של היום קשור לפרשת השבוע...

...סמואל מורס, אמן וממציא הגיע למסקנה כי יוכל להעביר מידע ב"תיל-ברק". ב-1836 בנה מורס מכשיר שהעביר שדר למרחק 20 מטר. הוא הפעיל והשבית אלקטרומגנט בקצה תיל שאורכו 20 מטר; דפקי האלקטרומגנט הניעו עיפרון, וזה הטביע סימנים ברצועת נייר שנעה מתחתיו. כעבור פחות משנתיים יצא מורס לוושינגטון הבירה כדי להגיש בקשה לפטנט ולחפש מימון.

בעוד הקונגרס דן במעלותיה של בקשת מורס, קיבלו הממציאים הבריטים ויליאם קוק וצ'רלס ויטסטון, ב-12 ביוני 1837, פטנט על טלגרף גלואני ואלקטרומגנטי. ב-1839 זה נכנס לשימוש לאורך קטע של 30 קילומטר במסילת הברזל **גרייט וסטרן**, בין לונדון

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכי יהלכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי." [תהלים

[א"]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת (ב"ש): 19²⁶ (י-ם): 19¹² (ת"א): 19²⁸ (חיפה): 19²¹

צאת השבת (ב"ש): 20²⁴ (י-ם): 20³⁰ (ת"א): 20³³ (חיפה): 20³⁴

פרשת השבוע: **"בלק"** [במדבר כ"ב 2 – כ"ה 9] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

יום ה', י' בתמוז תשס"ו (06 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לעיר סלאו (Slough), זכה בשבחי הציבור כעבור זמן קצר מאוד, כאשר רוצח ושמו ג'ון טוול נמלט מסלאו ברכבת שיצאה ללונדון. תיאורו, שנשלח בטלגרף, הגיע לתחנת פדינגטון בלונדון עוד לפני טוול; הוא נעצר ולאחר זמן הוצא להורג - וכך היה לפושע הראשון שנלכד בזכות תקשורת חשמלית.

הפוליטיקה היא שהעניקה את הטלגרף לציבור האמריקני. אחרי שנים של מאבק אישר הקונגרס מענק בסך שלושים אלף דולר. המענק הזה ניתן למורס בחודש מרס 1843. הממציא מתח קו טלגרף שאורכו 65 קילומטר ממשדר בבניין בית-המשפט העליון בושינגטון למסוף הרכבות הראשי של בולטימור. ב-24 במאי 1844 (חג השבועות באותה שנה), שלח מורס בצופן הנקודות והקווים שלו את השדר המפורסם הראשון: **"מה פעל**

א-ל!" *[?What hath G-d wrought]* [מתוך נבואות בלעם בפרשת השבוע, במדבר כ"ג 23]. כעבור חמישה ימים נתקבלה התשובה, אם אפשר לקרוא לזה כך, מוועידת המפלגה הדמוקרטית שהתקיימה בבולטימור באותה שנה. נערכו לא פחות מתשע הצבעות רוויות מתח, בטרם נבחר מועמד המפלגה לנשיאות, והפוליטיקאים בושינגטון היו להוטים כל-כך להיוודע כיצד נפל דבר, עד כי הסנאט הפסיק את ישיבתו וחבריו נדחקו למשרדו של מורס כדי לשמוע לבסוף שהמועמד הלא צפוי **ג'יימס ק' פולק** ינהיג את המפלגה בבחירות.

[<http://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=9714>]

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכי יהלכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי." [תהלים

[א"]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

19 ²¹ : (חיפה):	19 ²⁸ : (ת"א):	19 ¹² : (י-ם):	19 ²⁶ : (ב"ש):	כניסת השבת
----------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	------------

20 ³⁴ : (חיפה):	20 ³³ : (ת"א):	20 ³⁰ : (י-ם):	20 ²⁴ : (ב"ש):	צאת השבת
----------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	----------

פרשת השבוע: "בלק" [במדבר כ"ב 2 – כ"ה 9] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של **כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם** בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של **כל חיילי צה"ל**.